

ת"פ 3896/11/14 - מדינת ישראל נגד פריאל ברוך, עוה"ד זיוה ארנסטי

בית משפט השלום בבית שמש
ת"פ 3896-11-14 מדינת ישראל נ' ברוך

בפני בעניין: כבוד השופט, סגן הנשיא שמואל הרבסט
מדינת ישראל
באמצעות ענף תביעות ירושלים, משטרת
ישראל

המאשימה

נגד
פריאל ברוך
באמצעות ב"כ
עוה"ד זיוה ארנסטי

הנאשמת

גזר דין - סופי

ביום 24.5.2020 ניתן גזר דין חלקי בעניינה של הנאשמת וזהו גזר דין משלים.

בגזר הדין החלקי נקבע כי מתחם העונש ההולם את האישום בת"פ 3896-11-14, במסגרתו הורשעה הנאשמת ב-2 עבירות של אימים, נע בין מאסר מותנה ועד **מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות**, ואילו מתחם העונש ההולם את האישום בת"פ 38971-08-15, במסגרתו הורשעה הנאשמת בעבירה של גניבת רכב, נע בין **7 ל-15 חודשי מאסר וענישה נלווית**.

לאור הליך השיקום אשר תואר בגזר הדין החלקי, נקבע שעונשה של הנאשמת צריך שיפחת מחלקו התחתון של מתחם הענישה ההולם, אך מאחר שכנגד הנאשמת תלוי ועומד מאסר מותנה חב הפעלה, התחייבה בדיקה בדבר הדרך הנכונה אשר יש בה כדי להפעילו והתבקשו חוות דעת הממונה על עבודות השירות ותסקיר משלים מטעם שירות המבחן.

ביום 19.10.20 הודיע הממונה על עבודות השירות כי הנאשמת לא התייצבה לראיון שנקבע לה בפני הממונה על עבודות השירות. סנגוריתה של הנאשמת הודיעה כי הנאשמת לא התייצבה מאחר שהיא מטופלת בשלושה ילדים אשר נמצאים ללא מסגרת בעת הקורונה, אך היא תתייצב למועד נוסף שייקבע לה. בהתאם, בית המשפט נעתר לבקשה והורה כי הממונה על עבודות השירות יזמין את הנאשמת לראיון נוסף. אלא, שביום 17.11.20 הודיע שוב הממונה על עבודות השירות כי הנאשמת לא התייצבה לראיון שנקבע לה.

תסקיר שירות מבחן משלים מיום 4.8.20 מעלה כי הנאשמת נמצאת בקשר עם שירות המבחן למעלה משנתיים, במהלכן היו עליות ומורדות, תקופות של שיתוף פעולה ותקופות של היעדרויות והיעלמויות. עם זאת, בתקופה האחרונה

הנאשמת מבטאת רצון חזק יותר מבעבר לערוך שינוי בחייה, ומשקיעה כוחותיה ומשאביה בעיקר בתוכנית ה"מנטורינג" אליה הופנתה.

במהלך תקופת הדחיה שנתבקשה, סיימה הנאשמת את השתתפותה בתוכנית ה"מנטורינג", אותה החלה בחודש נובמבר 2019. במכתב מסכם שערכה העובדת הסוציאלית המטפלת בתוכנית, נמסר לשירות המבחן כי הנאשמת הייתה משתתפת דומיננטית ופעילה לאורך כל השנה. היא שיתפה בסיפור חייה וניתן היה להתרשם מהשינוי אותו ערכה ועדיין עורכת בחייה, בהשוואה לפעמים הקודמות בהם הייתה בתכנית.

בתקופת הסגר, הנאשמת עשתה מאמצים להשתתף במפגשים באמצעות הזום והייתה פעילה מאוד. היא הביעה רצון להמשיך בקשר עם תוכנית ה"מנטורינג" ולהשתלב בתוכניות ההמשך ולהשלים את הסטאז' בעבודה עם נערות וצעירות שלא התקיימה השנה, בשל נגיף הקורונה. עוד דווח על יכולות מרשימות של הנאשמת להמשיך בתוכניות ההמשך של התוכנית.

לפיכך, לאור האמור בתסקירים הקודמים, לאחר תקופה ארוכה של קשר ולאחר ענישה מרתיעה שקיבלה בבית המשפט לתעבורה, של מאסר בפועל, הנאשמת מגייסת כוחות ומשאבים, על מנת לשנות דרכיה ולקיים אורח חיים נורמטיבי המיטיב עבורה ועבור ילדיה.

שירות המבחן ציין כי מאחר שקיימת בעייתיות ביישום המלצתם מהעבר לעונש שירוצה בצו של"צ, לנוכח מאסר על תנאי חב הפעלה, המליץ כי במידה שבית המשפט יפעיל מאסר מותנה זה, הוא יבוצע בעבודות שירות ולתקופה הקצרה ביותר שניתן, במיוחד מאחר שמדובר באם חד הורית וחופשת הקיץ מתקרבת.

בנוסף הומלץ על הטלת צו מבחן למשך שנה, אשר ישא בעיקרו אופי פיקוחי ומעקבי, במהלכו ישתדל שירות המבחן לשלבה בתוכניות טיפוליות שונות שמטרתן לסייע לנאשמת ולקדמה.

טיעוני הצדדים המשלימים לעונש

המאשימה עתרה להפעלת המאסר המותנה, בן 45 ימים שהושת על הנאשמת בבית המשפט לנוער בת"פ 49909-11-20.

לשיטתה, המקרה של הנאשמת אינו נופל לגדר סעיף 85 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, על פיו החרגת אוכלוסיית העוברים טיפול למשתמשים בסמים נעוצה בהכרה כי העבירות בוצעו תוך כדי או לפני או אחרי שימוש בסמים. בנוסף לכך שמדובר בנאשם העובר טיפול גמילה מסמים, על הנאשם לעמוד ב-3 תנאים מצטברים להארכת תוקפו של המאסר המותנה: סיכוי לשיקום הנאשם, היעדר מסוכנות מצדו וחשש כי המאסר יגרום לו לנזק חמור.

בעניינה של הנאשמת הוגשו 10 תסקירי מבחן בהם פורטו נסיבות חייה המורכבות, ונכתב כי יחסיה עם שירות המבחן לוו בקושי ביצירת קשר וניסיונות איתור שלא צלחו, במקביל לאי הגעה לרובן המוחלט של בדיקות הסמים שנקבעו. לכל אורך התקופה, מסרה הנאשמת בדיקות נקיות פעמיים בלבד וניכר שהיא עדיין אמביוולנטית בנוגע לרצונה בקשר עם שירות המבחן. בנוסף לאמור, גם הממונה על עבודות שירות ציין שלא התייצבה לראיון למרות שבית המשפט נתן לה 2 הזדמנויות לכך.

משכך, טענה המאשימה, לא קיימים סיכויים ממשיים לשיקום הנאשמת, היא לא עברה טיפול נגד שימוש בסמים, לא עברה שינוי משמעותי וקיים פער בין המוטיבציה שמבטאת לבין התנהלותה בפועל. אמירות גורמי הטיפול בדבר שאיפתה לקיים חיים נורמטיביים, מבטאות אמביוולנטיות וחוסר עקביות שאופיינה בכל התנהלותה מול גורמי הטיפול במשך השנתיים האחרונות.

עברה של הנאשמת כולל הרשעה מבית משפט לנוער בגין 6 תיקים שצורפו בעבירות של העלבת עובד ציבור, תקיפה סתם, תגרה, גניבה והסגת גבול פלילית, בגין הוטל עליה עונש המאסר על תנאי, אשר כעת הוא חב הפעלה. בנוסף, בעברה התעבורתי גזר הדין מיום 7.7.19 בגין 4 תיקים שצורפו, בעבירות חמורות של נהיגה בשכרות, נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה, בגין הוטל על הנאשמת מאסר בפועל לתקופה בת 5 חודשים, לאחר שלא התייצבה אצל הממונה על עבודות השירות.

כיום הנאשמת טוענת כי המאסר שריצתה מהווה עבודה גורם מרתיע והיא אינה רוצה לשוב לבית האסורים, אך מאידך נמנעת מלגשת לראיונות אצל הממונה על עבודות השירות, למרות שידוע לה מהעבר כי משמעות חוסר שיתוף פעולה היא מאסר מאחורי סורג ובריח בשנית.

לשיטת המאשימה, הנאשמת שוחררה לפני שנה בלבד, ולמעשה מדברת בשני קולות: מחד, אינה רוצה לרצות מאסר מאחורי סורג ובריח, מאידך לא עושה דבר כדי למנוע זאת, כאשר מעל ראשה תנאי מאסר.

תסקירי המבחן אינם מפרטים מה הנזק שייגרם לנאשמת אם תרצה עונש מאסר בעבודות שירות. הערכים שבהם פגעה הנאשמת בביצוע העבירות, מלמדים על מסוכנות הנאשמת ולעניין חלוף הזמן, הרי שהימשכות הליך המשפטי נובע מאי התייצבותה של הנאשמת פעמים רבות לדיון שנקבעו, אף מדיון פרשת העונש, היעדרות אשר הובילה להתליית ההליכים ולהוצאת צווי הבאה ומעצר נגדה.

לפיכך, סבורה המאשימה, לא יהא זה צודק ונכון להורות על הארכת המאסר המותנה חב ההפעלה, זאת בשל אי סיכוי שיקומה של הנאשמת והעובדה שהפעלת המאסר המותנה לא תסב לה נזק חמור, והאינטרס הציבורי מחייב העדפת הענישה על פני כל אינטרס פרטי של הנאשמת.

מנגד, טענה הסנגורית, כי מדובר במקרה המתאים לסעיף 85(א) לחוק העונשין, ולכן אין להטיל על הנאשמת את תקופת המאסר ויש להאריך את התנאי.

הסנגורית הפנתה לפסיקה בה מודגשת חשיבותו של הליך השיקום מבחינת האינטרס הציבורי וטובת הציבור, וטענה כי בשל נסיבות חייה הקשות והן בשל כך שכיום היא נגמלה מסמים ונמצאת בעיצומו של הליך שיקומי, יש מקום לחרוג מהכלל.

באשר לבקשת המאשימה להפעלת ההתחייבות, הרי שמאחר ותקופת ההתחייבות הסתיימה ביום 31.5.13 והעבירה הראשונה נעברה ביום 12.8.13, לאחר שתקופת ההתחייבות הסתיימה, אין מקום להפעלה.

דין והכרעה

כאמור בגזר הדין החלקי, הנאשמת עבר הליך שיקום ומשום כך, עונשה יפחת מחלקו התחתון של מתחם הענישה, ולא

יכלול רכיב מאסר.

אשר להפעלת המאסר על תנאי.

עיון בתסקירי שירות המבחן מעלה כי הנאשמת החלה להשתמש בסמים בנעוריה, על רקע תנאי גדילתה והתבגרותה הקשים, בהעדר מסגרת משפחתית תומכת, במעברים בין מסגרות שונות ועד לחיים ברחוב ובהמשך, כניסתה להריון בגיל 16 שנים בלבד.

בעקבות ההליכים הפליליים נגדה, הנאשמת לוותה בידי שירות המבחן, ועל אף שהקשר עם השירות ידע עליות ומורדות, נבנתה עבודה תוכנית לגמילה שיקומית. במסגרת זו שולבה הנאשמת בתוכנית "מנטורינג" הכוללת קבוצה טיפולית בנושאים שונים, בהם שימוש בסמים, ואשר מטרתה העצמה וחיזוק לנערות במצבי קושי ומצוקה.

התסקיר האחרון דיווח כאמור על השתתפותה של הנאשמת בתוכנית זו, במשך זמן ממושך, ועל אף שהנאשמת לא מסרה את כל בדיקות הסמים שנדרשה במסגרת שירות המבחן, הרי שתוכנית המנטורינג מדווחת על שינוי עצום בחייה.

אכן, השינוי אינו מושלם, והנאשמת עדיין נדרשת לעבוד על הבעיות והקשיים בחייה, אך המטפלת בקבוצת המנטורינג מדווחת כי הנאשמת עברה תהליך משמעותי והיא מגלה מוטיבציה ורצון ויכולות מרשימות להמשיך בתוכנית.

גם קצינת המבחן דיווחה כי הנאשמת מגייסת כוחות ומשאבים רבים על מנת לשנות את דרכיה ולקיים אורח חיים נורמטיבי המיטיב עבודה ועבור ילדיה, ומכאן שהנאשמת עברה ועוברת הליך שיקום כמי שהשתמשה בסמים מנעוריה, וכיום כאשר היא אמא לשלושה ילדים קטינים, ניכר כי היא מבינה את חשיבות השיקום והטיפול.

מאז ביצוע העבירות, למעט תיק התעבורה שבגיננו ריצתה הנאשמת עונש מאסר בגין עבירות תעבורה שהאחרונות שבהן בוצעו בשנת 2016, לא נפתחו לחובת הנאשמת תיקים פליליים נוספים.

לכן ניכר, כי מאז ביצעה הנאשמת את העבירות, היא משקיעה עצמה בהליך השיקום ובגידול שלושת ילדיה הקטנים ולכן הסיכון הנשקף לשלום הציבור מהנאשמת הלך ופחת.

הנאשמת היא אם חד הורית המגדלת את שלושת ילדיה לבדה, ללא מסגרת תומכת, ודי בכך כדי להבין שעונש מאסר יפגע אנושות לא רק בנאשמת אשר תיאלץ להיפרד מילדיה בשנית, לאחר שכבר ריצתה מאסר לאחרונה במסגרת תיק התעבורה, אלא גם בילדיה אשר יאלצו לחוות ניתוק ופרידה נוספים מאמם. בלתי נמנע אם כן, שהפעלת המאסר על תנאי תגרום לנאשמת ולילדיה נזק חמור.

למרבה הצער, הנאשמת לא התייצבה לשני ראיונות שנקבעו לה בפני הממונה על עבודות השירות, ומשום כך האפשרות לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות אינה פתוחה בפניה.

עם זאת, לאחר שסקרתי את נסיבותיה של הנאשמת, שוכנעתי כי הנאשמת שינתה את דרכיה, לאחר תהליך השיקום הארוך שעברה בליווי ופיקוח שירות המבחן, הפעלת המאסר על תנאי תסב לה נזק חמור וכעת אין סיכון לשלום הציבור בשל הארכת התנאי, ולפיכך אני מאריך בזאת את התנאי.

אשר להתחייבות שהושתה על הנאשמת בגזר הדין בת"פ 49909-11-10 מבית המשפט לנוער בירושלים, הרי שמדובר

בגזר דין מיום 30.5.12 אשר השית על הנאשמת התחייבות בסך 2,000 ₪ למשך 12 חודשים בגין עבירות נגד הגוף והרכוש. הנאשמת ביצעה את העבירות דנן ביום 12.8.13 וביום 18.12.14, לאחר תום תקופת ההתחייבות אשר הסתיימה ביום 30.5.13, ולכן אין להפעיל את ההתחייבות.

נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

- 1. מוארך בזאת מאסר על תנאי שניתן בת"פ 49909-11-10 למשך שנתיים מהיום.**
- 2. צו מבחן למשך שנה, אשר במהלכו יפקח שירות המבחן אחר הנאשמת וישלבה בתוכנית טיפולית שתסייע לה ותקדמה.**
- 3. הנאשמת מתחייבת בסך 3,000 ₪ כי לא תעבור על אחת העבירות בהן הורשעה, וזאת במשך שנתיים מהיום. הנאשמת מבינה ומסכימה.**
- 4. המוצגים בתיק יחולטו או יושמדו, וזאת על פי שיקול דעתו של רשם המוצגים.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ז תמוז תשפ"א, 27 יוני 2021, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.